

היבטים מרכזיים של שותפות עסקית שחשוב שיופיעו בכל הסכם שותפות. מדריך

כניסה לשותפות עסקית כוללת היבטים אישיים וחוזיים הכרוכים אלה באלה. הסכם שותפות טוב מתייחס לכך ומבטיח שהעסק יפעל בצורה מיטבית, כשכל שותף תורם את הערך המוסף הייחודי לו

מאת: עו"ד דור הראל | פורסם ב-13.12.20 | זמן קריאה: 4 דק

שותפות יכולה להיות דרך מצוינת לנהל עסק. השותפים משלימים זה את זה, כל אחד מביא עימו יכולות והתמחויות שונות שנדרשות בעסק המשותף ואת הערך המוסף שלו, והשותפות מייתרת את הצורך להעסיק עובדים ואנשי ניהול יקרים. עם זאת, שותפויות עסקיות הן מורכבות ונתקלות באתגרים שונים המזכירים לעתים חיי נישואין.

השותפים נדרשים לבסס ולשמר את שיתוף הפעולה ביניהם, כמו גם לדאוג לדרכי תקשורת יעילה שתאפשר להם לגשר על מחלוקות ולחלק ביניהם בצורה יעילה את הסמכויות השונות של ניהול העסק והפעלתו. זהו תפקידו של הסכם השותפות - לתת מענה לאתגרים אלה ולהניח בסיס לקיום השותפות העסקית לאורך זמן.

הסכם שותפות טוב ומקיף ייצור עבור השותפים מסגרת פעילות יציבה וברורה ועימה גם מעטפת משפטית המתאימה בדיוק לאופי העסק, לאופי לקוחותיו ולשותפים עצמם

מהו הסכם שותפות?

הסכם שותפות הוא חוזה המגדיר את מערכת היחסים המשפטית והעסקית בין השותפים. ההסכם כולל את החובות והזכויות של כל אחד מהם ואת אופי הפעילות העסקית המשותפת. הסכם טוב ומקיף ייצור עבור השותפים מסגרת פעילות יציבה וברורה, ועימה גם מעטפת משפטית המתאימה בדיוק לאופי העסק, לאופי לקוחותיו ולשותפים עצמם.

בידקו את הרקע וההיסטוריה הכלכלית של השותף העתידי: האם הוא עמד בהתחייבויות האשראי שלו בעבר? האם הוא אולי נתבע סדרתי בבתי משפט על קושי לעמוד בהתחייבויותיו?

עם מי כדאי לחתום על הסכם שותפות?

נשמע מעט מוזר לשאול זאת, אך זו שאלה שהיא לעתים הרת גורל. הדבר החשוב ביותר כנראה, לפני שפונים לנסח הסכם שותפות, הוא לבדוק היטב עם מי אנחנו נכנסים לשותפות. הסכמים, כידוע, הם דרך טובה להסדיר יחסים עסקיים עם אנשים שמכבדים אותם, אך אף הסכם לא יוכל לכסות כל אפשרות של הונאה או רמיה.

לכן, בראש ובראשונה, שותפות צריכה להתקיים עם אדם שאתם סומכים עליו. שותף אמין, ישר והגון הוא הבסיס לשותפות מוצלחת ומניבה לאורך זמן. בידקו את הרקע וההיסטוריה הכלכלית של השותף העתידי. למשל, האם הוא עמד בהתחייבויות האשראי שלו בעבר? האם הוא נתבע סדרתי (גם אם לא נמצא אשם) בבתי משפט על קושי לעמוד בהתחייבויותיו?

שנית, זיכרו ששותפות, טובה והגונה ככל שתהיה, היא מאתגרת. בחירה בשותף בעל השקפות כלכליות ומקצועיות דומות תחסוך לכם מתחים רבים בניהול העסק. חשוב לא פחות להיכנס לשותפות עם אדם המתאים לכם גם מבחינה ערכית ואישית. אתם עומדים לבלות הרבה זמן ביחד, שאותו תעדיפו להקדיש להתפתחות עסקית, להתקדמות מקצועית ולמינוף העסק. מוטב לעשות זאת עם אדם שנעים להיות בסביבתו.

ולבסוף, כמו שאמא היתה אומרת, צריך לדעת גם ממי להתגרש. כדאי לקשור שותפות עם אדם שתוכלו להיפרד ממנו בצורה יפה אם השותפות לא תצליח. זיכרו שבשלב הזה כבר יהיו מאחוריכם חילוקי דעות, ויכוחים ואולי גם כעסים ואכזבות. הסכם שותפות ברור ומפורט ושותף הגון, שלא מחפש מאבקים מיותרים, יאפשרו לכם לפרק את השותפות באווירה נינוחה ולהמשיך הלאה, כל אחד לדרכו.

שותפות מוגבלת מתאימה למערכת יחסים בין יזם למשקיע. היזם הוא השותף הכללי והוא מי שמנהל בפועל את השותפות ואת העסק, מקבל החלטות עקרוניות ומתווה מדיניות

מהו סוג השותפות הרצוי – שותפות כללית או שותפות מוגבלת?

קיימים שני סוגים של שותפויות – שותפות כללית (או, רגילה) ושותפות מוגבלת. בשותפות כללית כל השותפים אחראים על חובות העסק וחלוקת הרווחים נעשית לפי ההסכם שנחתם ביניהם.

שותפות מוגבלת, לעומת זאת, מורכבת משותף כללי אחד לפחות, האחראי לכל חובות השותפות, ושותף מוגבל אחד לפחות, שאחריותו לחובות העסק מוגבלת לסכום שהשקיע בשותפות.

שותפות מוגבלת מתאימה למערכת יחסים בין יזם למשקיע. היזם הוא השותף הכללי והוא מי שמנהל בפועל את השותפות ואת העסק, מקבל החלטות עקרוניות ומתווה מדיניות. השותף המוגבל הוא משקיע, אשר מסכן רק את הסכום שהשקיע בשותפות.

יש לקבוע מה יהיה מנגנון ניהול המחלוקות של השתופים במידה שתזדקקו להתערבות חיצונית – גישור? בוררות? התערבות של מומחה?

מהם ההיבטים המרכזיים שעל הסכם השותפות לכלול?

- חלוקת סמכויות ואחריות** - הסכם השותפות צריך להגדיר את חלוקת התפקידים, את תחומי האחריות ואת הסמכויות שיש לכל שותף מבחינה ניהולית וביצועית. בהסכם יובהר מי מנהל את הכספים ולמי יש גישה לחשבון, ויכלול גם הסכמות בנוגע להיקף העבודה הנדרש מכל אחד מהשותפים, כולל הגדרת ימים ושעות עבודה ברורים.
- מימון** - יש מספר דרכים לגייס הון לעסק. זה יכול להיות ההון העצמי של השותפים, גיוס הון ממשקיעים או הלוואות מגורם חיצוני. בכל דרך שתבחרו, ההסכם צריך לכלול התייחסות ברורה לאופן המימון של העסק המשותף ומהו חלקו של כל אחד מהשותפים.
- חלוקת רווחים** - שותפויות גדולות ומפוארות כשלו בגלל נושא רגיש זה של חלוקת רווחים ותשלום משכורות. לכן, יש לנסח בהסכם כללים ברורים למשיכת שכר ולחלוקת הרווחים של העסק, וכן את התנאים שבהם החלוקה תשתנה אם יעלה הצורך.
- צירוף שותף נוסף** - ייתכן שבעתיד, עם צמיחת העסק, תרצו להכניס שותף נוסף, משקיע נוסף או איש מקצוע שיש לו התמחות שלא חשבתם כלל שתצטרכו. לכן, חשוב לציין בהסכם את התנאים המוסכמים מראש על שניכם והדרך לצירוף שותף עתידי אל תוך השותפות הקיימת.
- פתרון מחלוקות** - חוסר הסכמה וויכוחים הם חלק בלתי נפרד משותפות מכל סוג, אך ממש כמו בנישואין חשוב למנע מצב שבו מחלוקות מתגלגלות לסכסוכים ולמאבקים שיפגעו בעסק. בהסכם השותפות כדאי להתייחס לכך בשתי דרכים. ראשית, כדאי לנסות לזהות מראש מה עלול לעורר אותן ולנטרל את הגורמים הללו כבר בהסכם. בנוסף, יש לקבוע מה יהיה מנגנון ניהול המחלוקות שלכם במידה שתזדקקו להתערבות חיצונית – גישור? בוררות? התערבות של מומחה? וכדומה.
- ביטול השותפות** - אחד הסעיפים החשובים ביותר בהסכם יהיה זה שיתייחס למנגנון סיום הסכם השותפות ולאפשרות של היפרדות השותפים ופירוק השותפות. זהו החלק בהסכם שיקבע אם פירוק השותפות העתידי יהיה מהיר, זול וחלק או מסורבל, ארוך ויקר, וממש כמו הסכם ממון, בחלק זה של הסכם השותפות נקבעת מראש חלוקת הרכוש. מומלץ לתת בסעיף זה דגש מיוחד לקניין רוחני, אשר נמצא בלב ליבה של השותפות וכיצד להתייחס אליו בעת פירוק השותפות.
- מניעת תחרות וסודיות** - כאשר שותפים נפרדים וכל אחד ממשיך לדרכו, עלולה להתפתח ביניהם תחרות המבוססת על הידע והניסיון שצברו במשותף. שותף הפורש מעסק עלול לקחת עימו ידע מקצועי ולקוחות ולפתוח עסק מתחרה. לכן, יש לקבוע בהסכם השותפות כללים למניעת תחרות או להגבלתה ולהגן על סודיות המידע שפיתחתם בעסק המשותף.

עורך דין בעל ניסיון בתחום ינסח הסכם שמותאם במדויק לכם ולפעילות העסקית שלכם, יצפה מחלוקות אפשריות וידאג שבמקרה של פירוק השותפות, תצאו ממנה בצורה הטובה ביותר להמשך דרככם העסקית

מדוע לערוך הסכם שותפות בליווי עורך דין המתמחה בהסכמים מסוג זה?

ראשיתה של שותפות היא שלב מלא אופטימיות, התלהבות ורצון עז להתקדם בפעילות העסקית. עורך דין בעל ניסיון ימנע מכם לדהור מהר מדי ובקלות דעת אל תוך השותפות. יתרה מכך, עורך דין המתמחה בהסכמי שותפות ילמד לעומק על הפעילות העסקית הקודמת של כל אחד מהשותפים, יזהה את החוזקות והחולשות שלכם ואת הצרכים של העסק שאתם עומדים להקים יחד.

לאחר מכן, מתוך עמדה צופה פני עתיד, עורך הדין ינסח הסכם שמותאם במדויק לכם ולפעילות העסקית שלכם, יצפה מחלוקות אפשריות וידאג שבמקרה של פירוק השותפות, תצאו ממנה בצורה הטובה ביותר להמשך דרככם העסקית.

משרד עורכי דין דרור הראל מתמחה בדיני חוזים, משא ומתן משפטי-עסקי וניסוח מכתבי התראה מקצועיים לפני תביעה

סייע בהכנת הכתבה: יותם בן מאיר, כתב zap משפטי